

ДЕТСКА ГРАДИНА „ДЕТЕЛИНА”

гр.Кърджали кв.“Боровец”ул.”Иван Вазов”№87 ,☎ 61545, e-mail odz_detelina@abv.bg

---

УТВЪРЖДАВАМ:.....

/Силвия Петрунова/

Заповед № 33 от 16.09.2019г.

ПРОГРАМА

**ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА
ПРИБЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ В
ДЕТСКА ГРАДИНА „ДЕТЕЛИНА”
гр.Кърджали**

Програмата е разработена на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета от Педагогическия съвет на проведено заседание с Протокол №2/ 14.02.2019г.

I.УВОД

Приобщаващото образование представлява всеобхватен процес, който включва осигуряване на подкрепа и равни възможности за качествено образование, приемане индивидуалността на всяко дете, разнообразието от потребности на всички деца и включване на ресурси насочени към създаване на възможности за развитието и участието им във всички аспекти на живота в общността. Постигането на този стандарт изисква диференцирана грижа, педагогически подходи, съобразени с възрастовите и социалните промени, превенция и навременно систематизиране на наличната информация, за да се организира образователен процес съобразно потенциала и силните страни на децата. Програма се основава на:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаващото образование;
- Международната конвенция за правата на детето;
- Световната програма на ЮНЕСКО ”Образование за всички”;
- Национална стратегия на детето 2008-2018;
- Национална стратегия за интеграция на лицата, получили международна закрила в Република България 2014-2020г;
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество (2010 –2020 г.);
- Национална стратегия на Р. България за интегриране на ромите (2012 –2020 г.);
- Закон за защита от дискриминация;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието
- -Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система 2013 -2020
- -Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства
- 2015 –2020
- -Национална стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността
- 2014 –2020
- -Национална стратегия за учене през целия живот 2014 –2020
- -Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество
- 2010 –2020

Детска градина „Детелина“е институция, която спазва препоръките на Съвета на Европа, отправени към всички организации, а именно да работят активно в областта на интегрирането на хората с увреждания и уязвими групи. Детската градина работи за осъществяването на успешно приобщаващо образование като крачка по пътя за постигане на крайната цел – създаване на приобщаващо общество, което да позволи на всички деца и възрастни, независимо от пол, възраст и етническа принадлежност, наличие или отсъствие на нарушения в развитието, или с тежки заболявания да участват в живота на обществото и да имат своя принос. Документът има за цел да

подпомогне дейността на учителите за предоставяне на равни възможности и приобщаване на децата от уязвими групи.

II. ПРИНЦИПИ НА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ:

1. Гарантиране правото на достъп до детската градина на всяко дете най-близо до неговото местоживеене и на правото му на качествено предучилищно образование.

2. Гарантиране достъпа на всяко дете до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности, с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на образованието, приобщаването и необходимостта от подходяща подкрепяща среда.

3. Прилагане на диференцирани педагогически подходи, ориентирани към интересите и стимулиращи мотивацията на децата, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота им и адаптирани към способността им да прилагат усвоените компетентности на практика.

4. Приемане и зачитане на уникалността на всяко дете – индивидуалните потребности и възможности, личностните качества, знанията, уменията и интересите, на които детската градина трябва да отговори по подходящ начин, така че то да развие максимално своя потенциал.

5. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното образование, гаранции за които са създадените условия за образование на всички деца заедно, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат в процеса на обучението и участието им в дейността на детската градина.

6. Системен подход на организация и сътрудничество на образователните институции в областта на приобщаващото образование на всички равнища – управление и екипност, използване на приобщаващи педагогически практики, създаване на сигурна подкрепяща среда, участие на родителите, мониторинг на процеса и на качеството на подкрепата за личностно развитие, както и на влиянието им върху обучението и постиженията на децата.

7. Сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование – детска градина, деца, семейство и общественост.

Програмата е насочена предимно към най-уязвимите групи деца и тези, изложени на риск от дискриминация – деца с увреждания; деца от малцинствен произход; деца от семейства на мигранти, сираци или деца, лишени от родителска грижа по други причини; деца настанени в институции; деца на родители алкохолици или наркомани. Уязвими групи в ДГ „Детелина” гр. Бяла Слатина и ДГ „Детелина”- база с. Търнак са деца в риск, деца с изяви дарби, деца- сираци и полусираци, деца от различни етнически групи и с други идентифицирани нужди.

III. ОСНОВНА ЦЕЛ: Осигуряване в детската градина на подкрепа за равен достъп до качествено образование; пълноценна социализация на деца със специални образователни

ДЕТСКА ГРАДИНА „ДЕТЕЛИНА”

гр.Кърджали кв.“Боровец”ул.”Иван Вазов”№87 ,☎ 61545, e-mail odz_detelina@abv.bg

потребности, с физически и ментални увреждания и деца от етническите малцинства; развитие на потенциала на всяко дете с цел неговата личностна, професионална и гражданска реализация в обществото.

СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ НА ПЛАН-ПРОГРАМАТА

1. Пълноценна социализация на деца от уязвими групи.
2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за деца от уязвими групи.
3. Утвърждаване на интеркултурното образование като неотменна част от учебния процес и от целодневния процес в ДГ „Детелина” .
4. Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата от етническите малцинства.

IV. ОСИГУРЯВАНЕ НА ОБЩА ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

1. Гарантиране участие и изява на всички деца в детската градина.
2. Включване в дейности за ранна диагностика с цел превенция на обучителни затруднения.
3. Организиране на дейности за стимулиране развитието на личностни качества, участие в изяви на детската градина и извън нея.
4. Поощряване на децата с грамоти и предметни награди.
5. Изготвяне на анализ и оценка на индивидуалните потребности на децата, с цел оказване при необходимост на допълнителна подкрепа.
6. Екипна работа между учителите.

ДЕТСКА ГРАДИНА „ДЕТЕЛИНА”

гр.Кърджали кв.“Боровец”ул.”Иван Вазов”№87 , ☎ 61545, e-mail odz_detelina@abv.bg

V. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Провеждане на информационни кампании сред родителите за разясняване на взаимните ползи от интегрираното на деца от етническите малцинства.	Постоянен	Директор, учители ,пом.възпитатели	
Работа с родителите за преодоляване на негативните стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси и децата с увреждания.	Постоянен	Директор, учители ,пом.възпитатели	
Идентифициране на деца, които имат необходимост от обща подкрепа.	Постоянен	Директор, учители ,пом.възпитатели	
Екипна работа на учителите.	Постоянен	Директор, учители ,пом.възпитатели	При необходимост
Идентифициране на деца със СОП, деца в риск или други потребности.	Постоянен	Учителите на група, координатор ПО,психолог	Не по-късно от три месеца след идентифициране на потребност.
Психологична подкрепа, психосоциална рехабилитация и консултации.	Постоянен	Психолог	
Мерки за недопускане отпадане на деца от детската градина, и подпомагане на достъпа до образование и предотвратяване риска от отпадане от системата на	Постоянен	Директор, учители ,пом.възпитатели	

ДЕТСКА ГРАДИНА „ДЕТЕЛИНА”

гр.Кърджали кв.“Боровец”ул.”Иван Вазов”№87 , ☎ 61545, e-mail odz_detelina@abv.bg

образование .			
Организиране и провеждане на Училище за родители в рамките на „Ден на отворените врати“	Всяка първа сряда на месеца	Директор, учители ,пом.възпитатели	
Стимулиране участието на деца с изяви дарби в конкурси, изложби и тържества.	Постоянен	Директор, учители ,пом.възпитатели	
Обучение на педагогически и непедagogически персонал за работа в мултикултурна среда	По график, съобразно плана за вътрешно-методическа дейност и квалификация	Директор и председател на комисията за вътрешно методическата дейност	
Обогатяване и създаване на подходяща развиваща и обучаваща среда за развитие на творчески и познавателни способности	Постоянен	Директор, учители ,пом.възпитатели	

ПОЛИТИКИ ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ, МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В ПРОЦЕСА НА ПРИОБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ

Повишаване участието и ангажираността на родителите и обществеността

Включване на родителската общност за повишаване на активността ѝ и сътрудничество с ръководство на детската градина	Директорът, учителите	2019/2020 г.	Инициативи
Разчупване стереотипа на провеждане на родителски срещи	Директорът, Учителите	2019/2020 г.	Родителски срещи
Сътрудничество с различни организации –Дирекция „Социално подпомагане”, отдел „Закрила на детето”и др.	Директорът, Учителите	2019/2020 г.	Срещи
Планиране на дейности	Учителите по групи	2019/2020 г.	Консултации

ДЕТСКА ГРАДИНА „ДЕТЕЛИНА”

гр.Кърджали кв.“Боровец”ул.”Иван Вазов”№87 , ☎ 61545, e-mail odz_detelina@abv.bg

в групите, насочени към идентифициране на деца в риск и индивидуалното им консултиране и работа с родителите			
--	--	--	--

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции. Всички участници в образователния процес (детска градина, родители , Обществен съвет) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.

Приобщаващото образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете и на разнообразието от потребности на всички деца, чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването, и към създаване на възможности за развитие и участие на децата във всички аспекти на живота на общността. ДГ „Детелина“ притежава опит в работата и интеграцията на различни етноси в мултиетническа и мултикултурна среда. Различният етнически състав често поражда проблеми, затруднява се общуването, образователния процес, интеграцията и социализацията на децата. Недоброто владение на българския език затруднява качеството на образователния процес и занижава резултатите му, затруднява комуникацията между самите деца. Семейната среда често е пречка за процеса на образователна интеграция. Много от родителите не владеят добре български език и не възприемат образованието като ценност. Всички тези условия ни карат да търсим начини за създаване на форми, чрез които децата да преодолеят изоставането си и да усвоят добри модели за общуване и култура на поведение. Комплексните дейности по програмата ще допринесат за преодоляване на различията, осигуряване на равен достъп, успешна социализация и мотивация на деца и родители за участие в образователния процес. Равният достъп до образование и качествено образование са взаимно обвързани – равният достъп означава достъп до качествено образование, а качествено образование разкрива пълния си потенциал само ако до него има достъп всяко българско дете.

Всички участници в дейностите по програмата са поставени пред равни възможности за участие и реализация. Всяка една от дейностите е фокусирана върху изграждане на среда, която да утвърждава принципа на равните възможности и липсата на дискриминация по отношение на пол, възраст, религиозни убеждения, физически увреждания и др.

Дейностите по програмата дават възможност за равно третиране и равни възможности на всички участници, учители, партньори, независимо от пол, раса, религиозна принадлежност, възраст, увреждания, сексуална ориентация.

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции и родителска общност. Всички участници в образователния процес (семейство, детска градина, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.

Програмата се актуализира в началото на всяка учебна година и в случаи на значителни промени в организацията на работа или на нормативните актове.

С програмата са запознати всички членове на колектива.

Очаквани резултати:

VII. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Участие на всички заинтересовани страни в процеса на образователната интеграция.
- Усъвършенстване на силните страни по интереси на децата.
- Повишено ниво на познания по образователните направления у детето, чиито майчин език не е българския
- Повишени умения за толерантно общуване
- Повишено ниво на владеене на български език
- Успешно интегрирани деца в мултикултурна образователна среда.
- Повишен обхват в ДГ на деца подлежащи на задължително образование (5-6 г.).
- Придобити знания, умения и компетентности за работа в мултикултурна образователна среда в подготовката на педагогическите специалисти.
- Повишаване личната хигиена
- Информираност
- Участие в различни спортни дисциплини
- Създаден положителен микроклимат , с цел приемственост
- Осъществена квалификация на педагогически специалисти за работа в мултикултурна образователна среда
- Интерактивна образователна среда гарантираща равен старт и ефективно качествено

образование.

- Ефективно взаимодействие със семейството–ангажираност на родителите.
- Мотивация за привличане и интегриране на децата , застрашени от ранно напускане на образованието.
- Повишаване квалификацията на учителите, необходима за подобряване качеството

на учебния процес за постигане на по–високи резултати в образованието на децата.

- Осигурена обща и допълнителна подкрепа за личностното развитие на децата
- Позитивен психоклимат и приемане на „различието”
- Умения за работа в екип;

ДЕТСКА ГРАДИНА „ДЕТЕЛИНА”

гр.Кърджали кв.“Боровец”ул.”Иван Вазов”№87 ,☎ 61545, e-mail odz_detelina@abv.bg

VIII. ИНДИКАТОРИ ЗА РЕЗУЛТАТ

1. Дял от децата, подлежащи на задължително образование (от 5 до 7 години), обхванати в детската градина;
2. Дял на отпадналите от ДГ за една учебна година;
3. Дял на учителите, преминали обучение за работа в мултикултурна образователна среда и за работа с деца със СОП.
4. Деца с допълнително обучение по ОН

Устойчивостта на програмата ще се измерва чрез осигуряване на трайно и дългосрочно въздействие на постигнатите резултати.

Институционална устойчивост:

1. Придобитият опит по време на изпълнение на дейностите по програмата ще бъде използван в бъдещи допълнителни дейности за децата.
2. Изработеният практически модел ще ни помага и в бъдеще да решаваме конкретни проблеми сред децата за решаване на ключови въпроси в съвместната дейност и изчистване на някои пропуски при обучението им.

Ефекти по отношение на целевите групи:

1. Успешното реализиране на програмата ще даде възможност за приобщаване на деца със СОП и децата от етническите малцинствени групи към обществото и те ще могат да развият умения, знания и самочувствие за бъдеща социална, творческа и професионална реализация.
2. Предоставянето на равен достъп до образование ще засили мотивацията за включване в образователния процес.
3. Децата със специфични образователни потребности ще имат възможност да участват в общи дейности.

Програмата осигурява контакти, приемственост, приятелство и взаимопомощ между децата.

4. Повишената информираност на родителите и придобитите нови знания ще им даде стимул да подкрепят и насърчават своите деца, ще ги превърне в активни партньори в образователния процес и в живота на ДГ”Детелина”.

Всички дейности ,инициативи и мероприятия се осъществяват в рамките на бюджета на ДГ“Детелина“и средства по ПМС№47.